

Vakten, en udde i Hablingbo, lördagen den 7 september 2024

Vid den här tiden på året brukar vi ordna en strandvandring. Ofta kan det då vara riklig blomning på strandängarna, men i år var det alldeles för torrt. Hablingbo är Årets socken 2024, och för att fira det hade vi ombetts att visa vad som växer på en liten del av en strandremsa.

Petes museigård blev uppsamlingsplatsen för de 14 deltagarna. Just denna fina dag hade vi konkurrens med flera publikdragande evenemang runt om på ön, bland annat en stor skördefestival. Vi körde bort till vindkraftverket och parkerade där, för att sedan i sakta mak vandra över fårbetade marker ner till stranden.

Det var ingen direkt prunkande blomning längs vår väg, men några exemplar av axveronik *Veronica spicata* visade sig tillsammans med tusensköna *Bellis perennis*. Längs strandvägen såg vi flera små blåklockor, som vi kunde bestämma till den relativt nybeskrivna underarten alvarblåklocka *Campanula rotundifolia* ssp. *fennica*. Blomkronans längd var endast ca 15 mm, och de hade bara en blomstängel. Harmynta *Clinopodium acinos* hade faktiskt fått lite fart och både doftade och blommade, och det gjorde backtimjan *Thymus serpyllum* också. Enstaka exemplar av uddögontröst *Euphrasia stricta* var. *stricta* och rödklintar *Centaurea jacea* piggade upp, liksom blommande höstfibbla *Scorzoneroïdes autumnalis* och revfingerört *Potentilla reptans*.

Längs strandvägen fanns flera fuktigare partier. I en av dem visade sig radarparet åkermynta *Mentha arvensis* och lökgamander *Teucrium scordium* fint. Dvärgarun *Centaureum pulchellum*, med chockrosa färg på sina spetsiga kronblad, såg vi lite här och var.

Nära stranden fanns ett stort bestånd av strandråg *Leymus arenarius*. Ännu närmare det helt stilla havet presenterade sig området mer sällsynta arter. Tusentals exemplar av strandkämpar *Plantago coronopus* var närapå heltäckande. De finns bara på sydvästra Gotland och har en sydlig utbredning i Sverige. Man känner igen arten på att bladen är håriga, har små flikar och ligger platt mot marken. Två andra kämpe-arter sågs också, gulskämpar *P. maritima* och kustgroblad *P. major* ssp. *winteri*. Vi rundade ett skelett av en säl, troligen gråsäl, och tittade i stället på blommande kustbaldersbrå *Tripleurospermum maritimum* ssp. *maritimum* och gåsört *Argentina anserina*. Strandnål *Bupleurum tenuissimum*, en flockblomstrig mycket anspråkslös art, växte som den brukar tillsammans med baltisk strandmalört *Artemisia maritima* ssp. *humifusa*. Den här ettårningen verkade ha ett bra år. Glasört *Salicornia europaea* visade sig, men det var nog för torrt för dem.

Tråkigt nog visade sig även sex små bestånd av strandkotula *Cotula coronopifolia*, inhemsk i Sydafrika och spridd hit med fåglar eller strömmar och vågor. De ser så oskuldsfulla ut, med sina lysande gula knappar till blommor, men har en extrem förmåga att sprida sig och då kväva sina grannar. Öland har stora problem på några strandängar, och även Gotland har nu tre områden där strandkotula nog inte längre går att stävja.

Ledde vandringen gjorde Jörgen Petersson och

Gun Ingmansson